

El monestir de la Valldigna, a escala

El proper 19 de novembre es presentarà la maqueta a escala del monestir de la Valldigna finançada per la Conselleria de Cultura de la Generalitat Valenciana. El modelista Manuel Gallart ha estat l'encarregat del projecte, en el qual ha invertit gairebé mig any.

RAFA GIL

que represente l'estat actual de tot el recinte monacal que abasta vora 83.200 metres quadrats. El proper 19 de novembre es donarà a conèixer en el recinte de l'església del mateix monestir la maqueta de 160 x 130 cm i que ha costat cinc mesos de treball. Una maqueta, d'altra banda, que representa l'estat actual dels edificis que conformen el monestir així com aquells que han eixit a la llum després de les excavacions que es van iniciar el 1991.

Així, la maqueta inclou l'església, la sala capitular, el claustre, el refetor, el palau de l'abat, la capella, el portal nou, el portal reial, la porta de la Xara, l'antiga hostatgeria, és a dir, tot allò que queda dins del recinte de les muralles. Els mòduls amb els quals ha estat elaborada la maqueta, permetran afegir les noves estructures que, previsiblement, aniran sorgint en futures excavacions. "L'inconvenient que tenim ara és que no s'ha excavat ni un 10% dels terrenys del monestir", explica Gallart, autor de la maqueta. "Per això –prosegueix– ens hem hagut de plantejar una maqueta modulable que es puga anar completant amb el temps. Per exemple, tenim la intuïció que en la part de darrere de la sala capitular podem trobar un altre claustre molt semblant al que hi ha ara."

Manuel Gallart comparteix l'afecció al modelisme i a l'arqueologia des que tenia vuit anys, i ha creat la seua pròpia empresa –El món a escala– per dedicar-s'hi professionalment. "Des de ben menut he estat vinculat al recinte

L'església del monestir ha estat la peça més complicada d'elaborar, i alhora, la més espectacular per la quantitat d'elements arquitectònics que conté.

La maqueta, feta a escala 1:200 té unes dimensions totals de 160 x 130 cm i es presentarà el proper dia 19 de novembre en el recinte del monestir.

La celebració del 700 aniversari de la fundació del monestir de Santa Maria de la Valldigna continua provocant la curiositat i l'interès dels ciutadans. La passada edició dels Premis Octubre ja va dedicar un congrés al Císter, l'ordre que va fundar el monestir, que va aprofundir en aspectes fins ara desconeguts d'aquells monjos blancs que van copar el poder polític, econòmic i cultural a l'antic Regne de València i, fins i tot, a tota la Corona d'Aragó.

Ara, la Conselleria de Cultura de la Generalitat Valenciana, propietària del monestir des del 1991, ha encarregat al modelista i arqueòleg Manuel Gallart la confecció d'una maqueta a escala 1:200

RAFA GIL

del monestir. Em fascinava. Per això vaig estudiar arqueologia. De totes maneres, com que això de l'arqueologia no dona per viure, m'he dedicat a fer maquetes de cotxes, avions, i tot allò que m'encarreguen. Per a mi, fer aquesta maqueta representa una compensació a totes les hores que m'he passat dins del monestir des que el 1991 vaig començar a participar en les excavacions."

Amb l'ajut del també modelista Antoni Morant, dels arquitectes de la restauració del monestir Salvador Vila i Carlos Campos, i del director de les excavacions José Manuel Martínez, ha confeccionat la maqueta a partir de plànols, fotografies i, sobretot, molta paciència. Han estat cinc mesos de treball, de retallar, enganxar, mesurar, polir i pintar amb tot tipus d'eines, des d'instruments de precisió fins a regles, lupes, resines, silicona i fotografats. "Tot i que generalment en les maquetes s'utilitza la fusta com a material principal, aquesta vegada hem triat el plàstic (poliestirè), que és més difícil de treballar, però que té l'avantatge que dura per sempre", comenta Gallart.

La maqueta del monestir és pintada de color blanc perquè els arquitectes de la restauració han considerat que d'aquesta manera es poden distingir millor les formes arquitectòniques, els volums, els detalls, la correlació dels edificis i la distància entre les diferents construccions.

El fet d'elaborar una maqueta d'aquestes dimensions, segons el mateix autor, respon a una necessitat pròpia de tots els grans projectes arquitectònics. "En aquests casos, és necessari confeccionar una maqueta, pel seu caràcter didàctic de cara al públic més jove, i a més, perquè es tracta d'un material tangible, cosa que no passa amb els sistemes més moderns com ara la realitat virtual."

Una afecció molt arrelada entre els valencians. El modelisme existeix des que l'home és home. Ja en l'època dels faraons i durant l'esplendor de l'imperi romà, es confeccionaven maquetes de vaixells, carros i tot tipus de cons-

truccions. El procés, com ara, era totalment artesanal i utilitzava tècniques escultòriques i pictòriques. El País Valencià acull actualment una important afecció al modelisme. Segons explica Manuel Gallart, "ací es troben els millors ma-

quetistes del món, encara que no en som del tot conscients". L'Associació de Modelisme de Torrent (AMT) organitza cada any el Campionat d'Europa, on es presenten alguns dels millors artistes, i amb el temps, ha anat adquirint un nivell altíssim. Gallart ha estat medalla de bronze en les dues darreres edicions, i Antoni Morant, ajudant de Gallart en la confecció de la maqueta, ha estat medalla d'or en diverses ocasions.

Manuel Gallart té diversos projectes en ment que podria començar a preparar bon punt feta la presentació del seu darrer treball. Tot i això, el modelista i arqueòleg continuarà lluitant perquè la restauració del monestir valencià no s'ature amb la finalització de les celebracions per l'aniversari de la seua fundació.

Rosanna Melià

Manuel Gallart és el principal autor de la maqueta del monestir de Santa Maria de la Valldigna. Nascut a Simat l'any 1970, ha invertit bona part de la seua vida en l'estudi del monestir. Els darrers cinc mesos els ha dedicats a l'elaboració d'aquest projecte.

fundació
BANCAIXA

Del 16 al 22
de novembre

AGENDA

17 Dimarts Conferència

"Frank Horvat: Un fotògraf argentí en la fotografia digital".

Frank Horvat. Fotògraf. En col·laboració amb l'Institut Francés.

Sala Ausiàs March a les 19'30 hores.

18 Dimecres Fòrum d'Opinió

Cicle: De segle a segle (1898-1998).

"Baroja, Azorín, Valle y toda aquella gente".

Andrés Trapiello. Escriptor.

Sala Ausiàs March a les 19'30 hores.

19 Dijous

Dijous Culturals

Cicle: Restauració i rehabilitació del Palau Marqués de Dosaigües.

"Restauración de elementos singulares del Palacio".

Carmen Rallo. Restauradora. Gabinet Tècnic de la Subdirecció General de Museus Estatals.

Presenta: Pilar Roig. Restauradora.

Sala Sorolla a les 19'30 hores.

Presentació de llibre

"La sostenibilidad del desarrollo: El caso valenciano".

Directors de l'estudi: Ricardo Almenar. Emèrit Bono. Ernest Garcia.

Sala Ausiàs March a les 19'30 hores.

CENTRE CULTURAL

Plaza de Tetuán, 23. Tel. 96 367 58 64. Valencia

www.bancaixa.es